

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Vulnus Lateris Christi. Figuræ. Unus militum &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

nera? nisi ut in illis agnosceres tua contra eum innumera delicta. Nam quia à planta pedis usque ad verticem, non erat in te sanitas. Ita. 1. 6. sed vulnus, & livor, & plaga lumens: ideo etiam in corpore ipsius à planta pedis nihil mansit invulneratum. Tertio ex ijs agnosce debitum satisfaciendi: non enim passus est Christus, ut à peccatoribus auferret satisfaciendi necessitatem, & obligationem; sed potius, ut suo exemplo ad eam exhortaretur, ad illamque præstandam vires præberet. Si enim innocens Dei Filius, pro alienis vulneribus curandis, tot vulnera, & dolores, passus est; quid te nocentem, pro tuis propriis vulneribus scurandis, agere, & pati, oportebit? Punietur igitur caro, ut sanetur anima; vulneretur corpus, ut servetur Spiritus. de Ponte hic Exh. 24. §. 2.

Horrendum est incidere in manus DEI viventis. Hebr. 10. 31. Si hominem inimicum habes; licet potens sit; cras tamen moriturum sperare potes: & ita erit inimicitia finis. Verum, si Deum habes; inimicum, quis finis potest expectari? Et ita ejus manus sunt manus DEI viventis in aeternum. Curate igitur hic incidere in manus DEI mortui; quæ manus sunt vulneratæ: à quo nihil mali, imò bona plurima vobis proveniant. Incidere in has manus, est, ejus sanctissimorum Vulnerum meritis ad vestra salutis remedium uti. Diez Conc. 3. D. 1. Adv.

Peccavi peccatum grande! turbatur conscientia; sed non perturbatur: quoniam vulnerum Domini recordabor. S. Bernardus l. 61. in Cant.

Quid tam efficax, ad curanda conscientia vulnera, nec non ad purgandam mentis aciem? quam Christi vulnerum sedula meditatio. S. Bernardus l. 62. in Cant.

§. 4.

Vulnera Christi cur retenta in Resurrectione?

Quinque plagæ ejus, quasi quinque linguæ, sunt, Plagarum suarum cicatrices idcirco in corpore suo retinuit, & reservavit; ut victorias suas semper loquatur illis quasi linguis. Rupertus de Vict. Verbi l. 12. c. 27.

Oravit in Cruce Patrem dicens: *Pater! dimitte illis.* Luc. 23. 34. Rogat eundem indefinenter in celo, exhibendo vulnerum cicatrices; quæ pro redemptione Fidelium in suo perpeffus est corpore. S. Laur. Just. in fasciculo amoris c. 15.

Clamat idem Redemptor ad Patrem, Corporis sui cicatrices ostendens, quatenus ab æternis suppliciis sua homines interpellatione custodiat. Idem serm. in festo Corp. Chr.

Facile innatam, & naturalem, compassionem trahit ad se calamitas pauperum, & tribulati cordis deprimens moror. - Sic & ipse mediator Christus, ut divinam adversus humanum genus concitatam, pro criminibus posset mulcere justitiam; cicatrices Vulnerum

sibi reservavit in corpore: quatenus haberet semper, quod, pro reconcilianda hominum specie, irato ostenderet Patri. Idem de triumph. &c. c. 15.

Sua Passiois vulnera in corpore ideo custodivit illaesa: ut haberet: quod exhiberet Patri, & ostenderet nobis. Patri, ut illum reconciliaret offensum: nobis verò; ut in corpore jacentes mentes sursum erigeret. - Opportunè Apostolo dubio manus ostendit, & latus: quatenus in altero Creationis, in altero autem beneficium Redemptionis, objiceret. S. Laur. Just. de triumph. c. 26.

Prima erit in reos intoleranda sententia reverendarum præsentia cicatricum. B. Cæsius Arell. hom. 23.

Apud Deum, optimum habemus advocatum Christum: qui, quot Vulnera pro nobis suscepit, tot linguas habet, quibus pro nobis apud Patrem intercedit. S. Bernardus l. 2. in Asc. Dom.

Ratio, cur cicatrices retinuerit: ut ascendens in celum semper ostenderet Deo Patri, quale genus mortis pro nobis sustinuit; & provocet eum ad misericordiam. Tertio, ut Electi, qui quotidie assumuntur in patriam cœlestem, videntes easdem cicatrices in corpore Redemptoris sui, indefinenter agant ei gratias. Haymō hom. in Oct. Paschæ.

Veri amici, in signum fœderis, & amoris; servare solent ad invicem aliqua insignia, & mansucula, sibi invicem data. Unde Christus, qui verè amicus noster est, cicatrices vulnerum, quæ propter nos sustinuit, adhuc reservat. Et nos servare debemus tribulationis, laboris, & doloris, insignia; in signum fœderis, & amoris; inter nos, & ipsum. Hugo Card. in Gen. 17. 11. *ut sit in signum fœderis.*

§. V.

Vulnus Lateris Figure.

Ostium Arca. Gen. 6. 16. Vulnus Lateris. Hugo Card. hic. Vulnus in Latere Christi, quid? nisi ostium in lateræ, arca; salvandis à facie diluvii. Guarricus l. 4. in Ram. Palm.

Filia tua de latere surgent. Isa. 60. 4. Habet JESUS filios, & filias de Latere enixas: habet apertum Latus, per quod novam progeniem, celo destinatam parturit; in eoque sinu nidificantes parvulos enutrit, & roborat. Arcones in Isa. 3. 1. Sancti Garcia regis matrem, scribunt Hispaniæ historia, dum uterum gestaret, hastâ tam feliciter secundum ventrem istam; ut continuò per patulum vulnus infans manum miserit; atqueeductus fuerit vivus, & illaesus. Nos omnes in utero gestabat Christus: qui vulnus ejus Lateri Longinus infixit, exitum ad vitam soboli aperuit. Doultreman. l. 4. 3. Sect. 1.

In illa die erit fons patens Domui David. Zach. 13. 1. Per hunc fontem intelligit Hieron. Rupertus, Hugo, Baptistinum &c. Haymō Latus Christi.

Unus

Unus militum lanceâ latus ejus aperuit.
Joan. 19. 34.

Est & alia Lateris hujus causa. Mulier fuerat prima ductrix peccati, quæ de latere creata est. Sed JESUS, qui venit, ut viris simul, & mulieribus, conferret reconciliationem; aperuit Latus pro mulieribus, ut solveret. S. Cyrill. Jerof. Catech. 13.

Vigilanti verbò Evangelista usus est; ut non diceret, latus ejus percussit, aut vulnavit, aut quid aliud; sed *aperuit*: ut illic quodammodo vitæ ostium panderetur, unde Sacramenta Ecclesia manaverunt. S. August. tr. 120. in Joan.

O si fuisset loco lanceæ! exire de Christi Latere noluissem: dixissem enim: hæc requies mea in Sæculum Sæculi; hîc habitabo, quoniam elegi eam. S. Laur. Just. de inc. div. am. cap. 1.

Pretiosum tuum dedisti sanguinem, & accepisti tabernaculum (Ecclesiam) & apertò Latere, quod est theca ejus, quod est reconditum marsupium Divinitatis, arca sanctificationis: & lanceâ, tanquam clave, in arcam injectâ. Injecta autem: non ut qui te improbe gereres; sed qui concederes, ac permitteres: dedisti pretium ex Paterno thesauro. S. Chrysof. in Pf. 14.

Pro nimio amoris sui fervore, voluit lauteâ suum Latus aperiri: ut demonstraret; quòd tradidit tibi cor suum. S. Bonaventura sum. am.

Ideo Latus suum pius, & misericors, aperuit; ut cruor te Vulneris vivificet, calor corporis refocillet, Spiritus cordis, quasi patenti,

& liberò, meatu, aspiret. Guarnicus f. 4. in Ram. Palm. Aristoteles lib. de spiratione: summus animæ ardor in cordis principatu consistit. Et lib. de Spiritu: in corde calor vehementissimus.

Novimus moderamen Spiritus S. in prolatione hujus Evangelistæ, ut sic proferret: *unus militum &c.* ut apertò Latere cognoscamus dilectionem cordis usque ad mortem: & ad illum ineffabilem amorem ejus ingrediamur, quò ille processit ad nos. Et accedemus ad cor ejus, cor altum, cor secretum, cor omnia cogitans, cor omnia sciens, cor diligens: & per apertam portam siamus saltèm in amoris vehementia cordiformes. Proinde sibi ad negligentiam imputet, qui non ingreditur; si apertum novit introitum. Sim. Cels. l. 13. hîc.

Voluisti, Domine, ut cor tuum lanceâ aperiretur: ut mee contemplationis ingressus mihi facilior fieret: sicut domus, cujus janua patet, incitat ad contemplandam pulchritudinem in se contentam. Stella de amore Medit. 29.

Clericus ille, qui ad Claram Vallem venit, Deo famulari: quia corpus antè delicate habere consueverat, à communi Fratrum panè, & possis, valde abhorruit. Nocte ergo quâdam tristi Christus apparuit, frustum similis panis manu tenens; tunc ei porrigens dixit: comede panem istum. Cùm novitius responderet nequaquam vesci possum pane hordeaceo Christus Vulneris Lateris sui panem illum intinxit, & porrectum comedere jussit. De quo cùm gustasset, factus est sicut mel dulcis in ore ejus. Itaque deinceps & panem arctum, & fabas, & reliqua legumina, magnâ delectatione comedit. Casarius l. 14. c. 80.

TITULUS XXII. UXOR.

§. I.

Bona.

Serviam tibi. Gen. 29. 18. Nota: Jacob hac servitute tam longâ, & durâ, more prisco, emit sibi uxorem, tam Liam, quàm Rachel. Moris enim fuit apud Græcos, Romanos, & Hebræos; ut viri datò pretiò emerent sibi uxorem. Ità David emit Michol centum præputiis Philistinorum. 1. Reg. 18. 25. Cornelius hîc.

Cùm vidisset Angelum, festinavit, & currit ad virum suum. Judic. 13. 9. Insinuat marito, visum sibi hominem Dei, præclarâ specie, futuræ sobolis ferentem oracula: nec passa sine virò scire vel divinitatis secretum. S. Ambros. ep. 60. apud Bæzat. 1. l. 1. c. 7. §. 19.

Cerva charissima. Prov. 5. 19. id est, illa conjux sit tibi charissima; quæ, sicut cerva serpentes, ità persequitur scortatores. Hugo Card. hîc.

Jussit eum Dominus ejus venundari, & uxorem ejus. Matth. 18. 25. Quorsum, ô Christe, jubes uxorem ejus venundari? quid mulier vetula valebit? quis pro illa aliquid volet pretii dare? Sinè dubiò majoris erant pretii, & æstimationis, olim mulieres; quàm jam sint. Gen. 29. 18. Jacob pro Rachae servavit septem annis: nunc autem in Matrimonium collocet, nummos præbet. Diez conc. 1. Dom. 21. Pent.

Sanctificatus est vir infidelis per mulierem Fidelem. 1. Cor. 7. 14. Nihil potentius, muliere bonâ ad instruendum, & informandum, virum, quodcûque voluerit. Neque tam facîle magistros, neque amicos, neque principes, patietur; ut conjugem admonentem, & consulentem. Habet enim voluptatem quandam admonitio uxoria; cùm plurimum amet, cui consultit. S. Chrysof. hom. 6. in Joan.

§. 2.